01/07/2020

Τούρκος θεολόγος: «Δεν χρειάζεται η Αγία Σοφία ως τζαμί»

/ Επικαιρότητα

Με αφορμή την επικείμενη απόφαση της τουρκικής δικαιοσύνης για τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, η Süddeutsche Zeitung δημοσιεύει συνέντευξη με τον Τούρκο θεολόγο, συγγραφέα και ειδικό σε θέματα Ισλάμ και Τουρκίας Τζεμίλ Κιλίτς σχετικά με τους λόγους του Ερντογάν για μια τέτοια κίνηση αλλά και τον συμβολισμό της Αγίας Σοφίας σήμερα στον ισλαμικό κόσμο. Η SZ υπενθυμίζει ότι η Αγία Σοφία, σύμβολο του Βυζαντίου με ιστορία πάνω από 1500 χρόνια, μετατράπηκε σε τζαμί μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς, ενώ το 1935 επί Κεμάλ Ατατούρκ μετατράπηκε σε μουσείο. «Κανείς δεν χρειάζεται την Αγία Σοφία ως τζαμί. Υπάρχουν αρκετοί τόποι λατρείας στην Κωνσταντινούπολη» αναφέρει ο Τζεμίλ Κιλίτς συμπληρώνοντας: «Ο πρόεδρος Ερντογάν θέλει να κερδίσει το χαμένο έδαφος μεταξύ των ψηφοφόρων. Λόγω της οικονομικής δυσπραγίας που επέφερε η πανδημία του κορωνοϊού, η κυβέρνηση βρίσκεται υπό πίεση. Με την Αγία Σοφία ο πρόεδρος θέλει να αποσπάσει την προσοχή από τα οικονομικά προβλήματα».

Ο Τζεμίλ Κιλίτς δεν μπορεί να προβλέψει τι θα αποφανθεί το τουρκικό δικαστήριο αλλά θεωρεί ότι επειδή η κυβέρνηση έχει θέσει το ζήτημα πολύ υψηλά στην

ατζέντα, ο Ερντογάν θα πρέπει να το υλοποιήσει. «Εάν οι δικαστές κρίνουν ανενεργό το κεμαλικό διάταγμα -το οποίο υποθέτω- η Αγία Σοφία θα πρέπει να χαρακτηρισθεί ως τζαμί. Η κυβέρνηση δεν οφείλει να καταργήσει εντελώς το μουσείο. Μπορεί να το αφήσει ανοιχτό στους τουρίστες αλλά το κτίσμα θα μπορεί να χρησιμοποιείται για προσευχή σε ειδικές περιστάσεις ως τζαμί.» Όπως εκτιμά η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί είναι εφικτή «διότι δυστυχώς υπάρχει ένα προοηγούμενο: η εκκλησία της Μονής της Χώρας στην Κωνσταντινούπολη. Μετά από πολλές προσφυγές, η εκκλησία μετατράπηκε από το 2017 σε τζαμί». Αναφέρει επίσης ότι το θέμα της μετατροπής της Αγίας Σοφίας δεν είναι κάτι νέο αλλά χρησιμοποιείται ήδη από τη δεκαετία του 50 από τις εκάστοτε κυβερνήσεις. «Προσωπικά πιστεύω ότι Αγία Σοφία πρέπει να παραμείνει μουσείο» αναφέρει ο Τούρκος θεολόγος.

Όσο για εκείνους που επιθυμούν την μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, επικαλούμενοι τον Μωάμεθ Β’, ο οποίος την μετέτρεψε σε τζαμί ένα χρόνο μετά την άλωση της Πόλης, ο Τζεμίλ Κιλίτς αναφέρει: «Ο Σουλτάνος Μωάμεθ Β’ διατήρησε την εκκλησία. Διατήρησε το όνομα του κτίσματος. Δεν κατέστρεψε τις χριστιανικές τοιχογραφίες και τα μωσαϊκά, αλλά πέρασε από πάνω τους μια επίστρωση βερνικιού. Ο Σουλτάνος Μωάμεθ δεν ήταν Ταλιμπάν! Ήθελε να προστατεύσει και να διατηρήσει την Αγία Σοφία.» Σε ερώτημα κατά πόσο η σχεδιαζόμενη νέα χρήση της Αγίας Σοφίας έχει ως στόχο την απομάκρυνση ακόμη περισσότερο από το κεμαλικό κοσμικό κράτος, ο Τούρκος θεολόγος απαντά ότι πράγματι αυτός είναι ο στόχος του Ερντογάν. «Ο υπ. Εξωτερικών ανήγαγε την τύχη της Αγίας Σοφίας σε ζήτημα τουρκικής κυριαρχίας απορρίπτοντας κάθε ένσταση από το εξωτερικό. Τι σχέση έχει η Αγία Σοφία με την κυριαρχία της Τουρκίας; Ο ισλαμικός κόσμος έχει σύνδρομο κατωτερότητας έναντι της Δύσης. Η Τουρκία είναι ένα τέτοιο παράδειγμα. Εδώ και 300 χρόνια είναι αδύναμη: πολιτικά, οικονομικά, στρατιωτικά. Για τον λόγο αυτό οι Τούρκοι θέλουμε να βγαίνουμε μπροστά. Αλλά έτσι ξεγελάμε μόνο τον εαυτό μας.» Τέλος ο Τζεμίλ Κιλίτς εκτιμά ότι η απόφαση του Ερντογάν για την Αγία Σοφία θα μπορούσε να αυξήσει τη δημοφιλία του στον ισλαμικό κόσμο: «Στην αντίληψη του ισλαμικού κόσμου τρεις είναι οι τόποι μεγάλης θρησκευτικής σημασίας: η Κάαμπα στη Μέκκα, το τέμενος Αλ Ακσά στην Ιερουσαλήμ και η Αγία Σοφία».

Πηγή: Deutsche Welle